

OTSUSE EELNÕU

Rail Balticu Soodevahe ringristmiku OS05009 ja juurdepääsutee 1 OS05009 ehitusloa menetluses keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

Taotleja Infragreen OÜ (registrikood 16740489, aadress Harju maakond, Tallinn, Lasnamäe linnaosa, Betooni tn 28, 13816, e-post info@infragreen.ee) esitas Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi TTJA, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Endla tn 10a, e-post info@ttja.ee) ehitisregistri kaudu 09.05.2024 ehitusloa taotluse nr 2411271/05475 Soodevahe ringristmiku OS05009 ja juurdepääsutee 1 OS05009 rajamiseks.

Kõrvalmaantee 11290 Tallinn-Lagedi km 7,875 asuv T-kujuline ristmik rambiga 1116 Lagedi ühendustee ehitatakse ümber neljaharuliseks ringristmikuks. Ristmikule lisandub neljanda haruteena Soodevahe materjalide laojuurdepääsutee 1 OS05009. Projekteeritud 1 sõidurajaga ringliiklusristmik on sisemise raadiusega 14,5 m ning sõiduraja laiuseks on 6 m. Projekteeritud 1 sõidurajaga ringristmik on ajutine lahendus ning planeeritud sellisel kujul kuni 5 aastaks. Peale viit aastat on vajalik ristmiku ümberehitamine Soodevahe infrastruktuuri keskuse toimimiseks (lõpplahendusena rajatakse kahes tasapinnas ristumine). Juurdepääsutee 1 OS05005 algab maanteele 11290 projekteeritud ringristmikust ja lõppeb olemasoleval kohalikul Raba teel. Katte laiuseks on 6,5 m. Ringristmik ja juurdepääsutee rajatakse Soodevahe laoplatši ehitamiseks vajaliku materjalide vedamise eesmärgil.

Rajatised jäävad Rail Balticu raudteetrassi koridori riigi eriplaneeringu „Harju maakonnaplaneering Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramine“ alale. Koos ehitusloa taotlusega esitatakse OÜ Reaalprojekti (registrikood 10765904) koostatud tööprojekt „SOODEVAHE INFRASTRUKTUURI HOOLDUSKESKUSE I ETAPP“. Ehitustööd teostatakse Harju maakonnas Rae vallas Soodevahe külas.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 alusel hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju või kavandatakse tegevust, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik. Kavandatav tegevus ei liigitu KeHJS § 6 lõike 1 kohaselt oluliste keskkonnamõjuga tegevuste hulka, mille korral algatatakse KeHJS § 11 lõike 3 alusel keskkonnamõjude hindamine (edaspidi KMH) selle vajadust põhjendamata.

KMH algatamise vajalikkust kaalutakse ehitusloa menetluse käigus. KeHJS § 6 lõige 2 punkti 22 alusel kui kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatute hulka, peab otsustaja andma eelhinnangu muu tegevuse kohta, kui tegevus võib tuua kaasa olulise keskkonnamõju. Vabariigi Valitsuse määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi Vabariigi Valitsuse määrus nr 224) § 15 punkti 8 alusel tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang anda sellise tegevuse korral, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti ning § 13 punkti 8 alusel tee rajamisel või laiendamisel, välja arvatud teerajatiste, mahasõitude, ohutussaarte, kiirendus- ja aeglustusradade, pöördetee, tagasipöördetee kohtade, ülekäigukohtade, objekti ligipääsuks vajaliku tee, teepeenral asetsevate jalg- ja jalgrattateede, puhkekohtade ja parklate rajamisel või

laiendamisel ning keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 lõike 1 punktis 13 nimetatud juhul.

Soodevahe ringristmiku ja juurdepääsutee läheduses Natura 2000 võrgustikku kuuluvad alad puuduvad. Lähim Natura 2000 võrgustikku kuuluv ala Pirita loodusala (EE0010120, RAH0000039) jääb kavandatavast tegevusest ~4,9 km kaugusele põhja suunda ning vee teekonna pikkus Rae kraavi ja Pirita jõe kaudu on Pirita loodusalani ~8,7 km. Soodevahe ringristmiku ja juurdepääsutee ehitustööd ja sellega kaasnevad mõjud jäävad Natura 2000 võrgustikku kuuluvast Pirita loodusalast piisavalt kaugemale ja võimalike riskide avaldumise tõenäosus on ehitusobjekti keskkonnajuhtimiskava rakendamisel viidud miinimumini, seega on ebasoodsa mõju avaldumine (enne eelhindangu koostamist) Pirita jõe kaitse-eesmärkidele ja terviklikkusele välistatud.

Käesoleva eelhindangu koostamise aluseks võeti eelhindangu sisule esitatavad nõuded, mis on toodud keskkonnaministri 16.08.2017 määruses nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. Tulenevalt ehitusseadustiku §-st 39 lõikest 2 annab ehitusloa TTJA kui ehitusloa taotlus sisaldab ehitisi, mille ehitamise aluseks on riigi eriplaneering. Seega on TTJA käesolevas menetluses otsustajaks KeHJS tähenduses.

KeHJS 11 lõike 2² alusel peab otsustaja enne KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse KMH vajalikkuse üle otsustamist küsima seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, esitades neile seisukoha võtmiseks eelhindangu ning KMH algatamise või algatamata jätmise otsuse eelnõu. KeHJS § 11 lõike 10 alusel kui kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala, kaitseala, hoiuala, püsielupaika või kaitstavat looduse üksikobjekti, kooskõlastab otsustaja kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu nimetatud kaitstava loodusobjekti valitsejaga.

TTJA tugineb KMH algatamata jätmise otsuse tegemisel keskkonnamõju hindamise eelhindangu järeldustele ning asjaomaste asutuste seisukohtadele.

Arvestades, et läheduses puuduvad elu- või ühiskondlikud hooned, ehitustegevusega kaasnevad mõjud (müra, peenosakesed, vibratsioon) jäävad peamiselt maaüksustele, kus kavandatav tegevus aset leiab ja on ajutise iseloomuga ning põhjavee kaitseks on kavandatud vastavad keskkonnameetmed, siis plaanitavate tegevustega kohalike inimeste tervist ja heaolu negatiivselt ei mõjutata. Olemasoleva informatsiooni põhjal Soodevahe ringristmiku ja juurdepääsutee ehitustöödega olemasoleva ja planeeritava maakasutusega ja sellega seotud tegevustega olulist ebasoodsat koosmõju ei teki.

Soodevahe ringristmiku ja juurdepääsutee kraavide veed voolavad Rae peakraavi kaudu Pirita jõkke (minimaalne teekonna pikkus ~1,1 km), mis on kaitse all lõheliste kudemis- ja elupaigana ning seal esinevad III kaitsekategooria liikide hingi ja võldase ning II kaitsekategooria nahkhiirte liikide suurvidevlase, veelendlase, pargi-nahkhiire, kääbus-nahkhiire ja põhja-nahkhiire leiukohad. Lisaks külgneb Pirita jõgi ida kaldal kaitsealaga Külma talu park ning Soodevahe ringristmik ja juurdepääsutee asuvad nõrgalt kaitsmata põhjaveega alal.

Soodevahe ringristmiku ja juurdepääsutee ehitustööde läbiviimiseks on koostatud ehitusobjekti keskkonnajuhtimiskava, sealhulgas on kaardistatud keskkonnaga seotud riskid ja kavandatud vastavad meetmed keskkonnamõju vähendamiseks või ärahoidmiseks. Jäätmekäitlus tagatakse vastavalt jäätmeseadusele. Asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide oht, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide oht Soodevahe ringristmiku ja

juurdepääsutee ehitustööde käigus tegevuse iseloomust tulenevalt teadaolevalt puudub. Piiriülene mõju tegevusel samuti puudub ning tegevus ei paikne ülejutusriskiga piirkonnas.

Eelhindangu koostamisel on arvestatud 2023. aastal OÜ Consultare poolt koostatud Soodevahe külas raudtee infrastruktuuri materjali ajutise laoplatsi keskkonnavalase info kogumise ja analüüsiga, mille põhjal on samuti kavandatava tegevusega ebasoodsate mõjude tekkimine Pirita loodusalale välistatud.

Ajutise Soodevahe ringristmiku ja juurdepääsutee rajamise mõjud ilmnevad ehitustööde ajal. Arvestades kavandatava tegevusega kaasnevate mõjude suurust, mõjualade ulatust ning mõjude avaldumise tõenäosust ja aega, mõjude laadi, tugevust, kestvust, sagedust ja pöörduvust võib hinnata kavandatava tegevusega kaasnevaid mõjusid tervikuna väheoluliseks, sest valdavalt on mõjud ajutised ja lokaalsed ning keskkonnameetmetega leevendatavad.

Kokkuvõtvalt tulenevalt eelhindangu tulemustest ei ole KMH algatamine vajalik, kuna Soodevahe ringristmiku ja juurdepääsutee ehitustöödega kaasnev keskkonnamõju ei ole oluline ning tegevusega ei ületata tegevuse mõjualas keskkonnataluvust ega ei seata ohtu inimese tervist, heaolu, kultuuripärandit ja vara.

Otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet ning ehitusloa menetluse käigus koostatud eelhindangu koostamisel on kasutatud OÜ Consultare analüüsi. Täiendavate keskkonnauuringute vajadus puudub. Ehitustööde läbiviimiseks on koostatud ehitusobjekti keskkonnajuhtimiskava, mille käigus on põhjalikult kaardistatud keskkonnaga seotud riskid ning välja töötatud asjakohased keskkonnameetmed, mis tagavad keskkonnakaitse antud piirkonnas ja tegevusel.

Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise üldised (sh seadusandlusest tulenevad) meetmed eelhindangu kohaselt on järgmised:

1. Keskkonnakaitse tagamiseks erinevate valdkondade lõikes tuleb Soodevahe ehitusplatsi ehitustöödel rakendada keskkonnameetmeid vastavalt ehitusobjekti keskkonnajuhtimiskavale ja selle lisadele.
2. Metsa raadamistööd tuleb ajastada väljapoole lindude pesitsusperioodi. Riigimetsas kehtib raierahu 15. aprillist 15. juulini. Kohapõhiselt võib linnustiku eksperdi soovitusel raierahu perioodi muuta, sõltuvalt sellest, millised liigid alal pesitsevad. Antud meede on oluline ka imetajate kaitseks, et ära hoida loomade otsest hukkamist raadamise tulemusena.
3. Ehitustöödel tuleb kasutada töökorras ja hooldatud masinaid ja seadmeid. Vältida tuleb sõidukitest ja masinatest kütuse- ja määrdeainete ning muude ohtlike ainete lekkimist keskkonda.
4. Soodevahe laoplatsi kuivendusveed voolavad Rae peakraavi kaudu Pirita jõkke (minimaalne teekonna pikkus ~1,1 km), mis on kaitse all lõheliste kudemis- ja elupaigana ning seal esinevad III kaitsekategooria liikide hingi ja võldase ning II kaitsekategooria nahkhiirte liikide suurvidevlase, veelendlase, pargi-nahkhiire, kääbus-nahkhiire ja põhja-nahkhiire leiukohad. Lisaks külgneb Pirita jõgi ida kaldal kaitsealaga Külma talu park ning Soodevahe ringristmik ja juurdepääsutee asub nõrgalt kaitstud (savi, liivsavi alla 2 m) põhjaveega alal, kus reostusohklikkuse tase on kõrge. Eelpool tulenevast tuleb kemikaalide ja kütuste käitlemisnõuetest rangelt kinni pidada. Ehitustööde teostamisel ei ole lubatud rikkuda pinna- ja põhjavee režiimi ega veekvaliteeti. Ehitustöödega tuleb tagada ümbruskonnas paiknevate hoonete joogivee kvaliteedi säilimine ja veevarustuse jätkumine. Heljumi ja reostuse leviku tõkestamiseks kasutada ehitustöödel ettevaatusprintsipi

lähitudes geotekstiilist ekraane ja õlitekkepoome ning valingvihmade korral ehitustööd peatada.

5. Ehitustegevuse ajal ei tohi ehitusmasinaid ja seadmeid hoida, hooldada, pesta ja tankida kalda veekaitsevööndis ehk kraavidele lähemal kui 10 m ega kasutada herbitsiide kalda veekaitsevööndis.
6. Ehitusaegsed ajutised kontorid, laod, kütuse ja ehitusmaterjali hoidmise alad, ehitusmasinate parkimiskohad, jäätmete ladustamiskohad jms ei tohi olla rajatud kalda veekaitsevööndisse ehk kraavidele lähemale kui 10 m. Ehitusmaterjalide, jäätmete ja muude tööks vajalike materjalide ladustamiskohad peavad olema sellised, kust on välistatud nende ja neist eralduvate saasteainete laialikandumine ja sattumine pinnasesse ning pinna- ja põhjavette (seejuures arvestada maapinna kaldeid). Reostuse välistamiseks ladustamiskohtades tankimisaladel tuleb kasutada geomembraani.
7. Ehitusmaterjalide ja jäätmete kandumisel ladustamisalast väljapoole (näiteks õhu, vee või autorataste mõjul) tuleb laialikandunud materjal ja jäätmed kohehelt kokku koguda ning pinnase- või veereostuse tekkimisel reostus kohehelt likvideerida. Reostuse likvideerimiseks peavad olema esmasel reostustõrjevahendid.
8. Tööde teostamisel vähendada tolmuteket. Vältida väga kuiva ilma või tugeva tuulega tolmu tekitavaid tegevusi või kasutada niisutamist ja materjalide katmist.
9. Jäätmeid ja loodusvarasid taaskasutada maksimaalsel võimalikul viisil ja käidelda jäätmehierarhia põhimõtetest ja lähedusprintsipist lähitudes. Jäätmete käitlemisel, sealhulgas ladustamisel lähuda jäätmeseadusest ja laoplatsil kitsendusi põhjustavatest objektidest.
10. Kultuuri ja arheoloogilise väärtusega alad laoplatsil puuduvad. Ehitustegevuse läbiviimisel tuleb juhinduda muinsuskaitseaduse § 31 lõikest 1, mille alusel tuleb ehitamisel, teede, kraavide ja trasside rajamisel või muude mulla- ja kaevetööde tegemisel tööd mistahes paigas peatada, kui avastatakse arheoloogiline kultuurikiht või maasse, veekogusse või selle põhjasetesse mattunud ajaloolised ehituskonstruksioonid. Leiukoht tuleb säilitada muutmata kujul ning viivitamata teavitada sellest Muinsuskaitseametit.

Piiriülest keskkonnamõju hindamist ei alkatata, samuti ei liideta KMH menetlusi KeHJS mõistes.

Võttes aluseks KeHJS § 6 lõike 2 punkt 22, § 11 lõiked 2², 2³, 4 ja 8, Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 13 punkt 8, § 15 punkt 8 ja eelhinnangust tulenevad järeldused

otsustan:

jätta Soodevahe ringristmiku OS05009 ja juurdepääsutee 1 OS05009 ehitusloa menetluses keskkonnamõju hindamine alkatamata.